

Αγορά μισθώσεων (leasing) αυτοκινήτου: Στα 1,7 δισ. ευρώ ο κύκλος εργασιών, με 2,4 χιλ. επιχειρήσεις

2024/08/05 09:40 στην κατηγορία ΑΥΤΟ/ΔΡΟΜΟΙ

Οι βραχυχρόνιες και οι μακροχρόνιες μισθώσεις οχημάτων στην Ελλάδα αποτελούν έναν σημαντικό κλάδο με διασυνδέσεις και επιδράσεις σε διάφορα και σημαντικά τμήματα της ελληνικής οικονομίας, σύμφωνα με την έρευνα του IOBE **«Τάσεις και προοπτικές του κλάδου μισθώσεων αυτοκινήτων - Συμπεράσματα μελέτης».**

Οι βραχυχρόνιες μισθώσεις οχημάτων, πιο γνωστές ως «Rent a Car», αναφέρονται στη μίσθωση οχήματος για σύντομο χρονικό διάστημα (ημερών ή εβδομάδων), και απευθύνονται κυρίως σε επισκέπτες από άλλες χώρες ή πόλεις, είτε για επαγγελματικούς λόγους είτε για ψυχαγωγία (τουρισμός).

Η μακροχρόνια λειτουργική μίσθωση (operating leasing) αυτοκινήτου αναφέρεται στην ενοικίαση αυτοκινήτου για μακρύ χρονικό διάστημα, που διαρκεί συνήθως από 12 μήνες και περισσότερο. Σημειώνεται, ότι η επαναλαμβανόμενη μηνιαία μίσθωση ακόμα και αν υπερβαίνει τους 12 μήνες θεωρείται ως βραχυχρόνια μίσθωση.

Οι μισθώσεις οχημάτων ανά κατηγορία στοχεύουν σε διαφορετικές ανάγκες, αλλά συνολικά ευνοούν τη γρήγορη αντικατάσταση του στόλου οχημάτων, συμβάλλοντας στη μείωση του μέσου όρου ηλικίας του επιβαρυμένου στόλου στην Ελλάδα, στην εισαγωγή νέων οχημάτων με μειωμένες εκπομπές αερίων και σύγχρονα συστήματα ασφάλειας, βοηθώντας και στη μείωση των ατυχημάτων.

Ειδικότερα, οι βραχυχρόνιες μισθώσεις (rent-a-car) υποστηρίζουν κρίσιμα την ποιότητα του εγχώριου τουριστικού προϊόντος, καθώς και την οδική ασφάλεια, ενώ οι μακροχρόνιες μισθώσεις και οι σχετικές υπηρεσίες που προσφέρονται, βοηθούν επιχειρήσεις και ιδιώτες στην καλύτερη διαχείριση του κόστους και των δαπανών τους.

Ο κλάδος μισθώσεων οχημάτων αποτελεί έναν σημαντικό κρίκο σε μια μεγάλη αλυσίδα αξίας που ενσωματώνει τις πωλήσεις οχημάτων, τον ασφαλιστικό κλάδο, τα συνεργεία και τα καταστήματα πώλησης ανταλλακτικών αυτοκινήτων, τα πρατήρια βενζίνης, αλλά και τον τουριστικό τομέα.

Τα μεγέθη των κλάδων που επηρεάζονται από τον κλάδο μισθώσεων είναι περίπου 57 χιλ. επιχειρήσεις συνολικά, €22,1 δισεκ. κύκλος εργασιών και 255 χιλ. εργαζόμενοι, ενώ ιδιαίτερη επίδραση καταγράφεται στον κλάδο πώλησης και επισκευής οχημάτων μέσω των εταιρικών πωλήσεων οι οποίες αποτελούν πλέον το 58% των συνολικών πωλήσεων επιβατικών.

Η πορεία της αγοράς

Παρά τις προκλήσεις στο εγχώριο οικονομικό περιβάλλον, ο κλάδος επέδειξε τα τελευταία χρόνια θετική δυναμική. Αυτή σχετίζεται σε σημαντικό βαθμό με την αύξηση των ροών τουριστών και την επέκταση της τουριστικής περιόδου, καθώς μετά την πτώση που προκάλεσε η πανδημία το 2020, τα μεγέθη του τουρισμού ανέκαμψαν ισχυρά μέχρι και το 2023.

Οι περισσότερες εταιρείες του κλάδου μετά το 2020 επικεντρώθηκαν στη μείωση του κόστους λειτουργίας, διατηρώντας όμως το δίκτυο τους, προσαρμόζοντας αντίστοιχα το πλάνο αγοράς νέων αυτοκινήτων.

Στον κλάδο δραστηριοποιούνται τόσο μεγάλες επιχειρήσεις, με δραστηριότητα στην εγχώρια αγορά αλλά και με παρουσία στο εξωτερικό, ενισχύοντας και την εξωστρέφεια του κλάδου και της οικονομίας, όσο και πολλές μικρές επιχειρήσεις, κυρίως λόγω του κατακερματισμού που καταγράφεται στον κλάδο βραχυχρόνιων μισθώσεων λόγω τουρισμού, με αποτέλεσμα ο ανταγωνισμός να είναι έντονος τόσο στις μεγάλες επιχειρήσεις, όσο και στις μικρότερες.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο κύκλος εργασιών του κλάδου μισθώσεων έφτασε τα €276,6 δισεκ., το 2021, με αύξηση κατά 15,1% στα επιβατικά και κατά 19,8% στα επαγγελματικά, ενώ οι εταιρείες μίσθωσης προέβησαν σε αγορά 8,8 εκατ. επιβατικών αυτοκινήτων.

Η αύξηση αυτή ήρθε μετά την πτώση του 2020 λόγω πανδημίας κατά 14,1%.

Στον πυρήνα του κλάδου μίσθωσης οχημάτων δραστηριοποιούνται 2,4 χιλ. επιχειρήσεις² (2022), με ανοδική πορεία από το 2013, έχοντας σχεδόν διπλασιαστεί. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των επιχειρήσεων προέρχεται κυρίως από διοικητικές πηγές, εμφανίζοντας τον αριθμό των νομικών μονάδων και όχι απαραίτητα το συνολικό δίκτυο των επιχειρήσεων του κλάδου μισθώσεων.

Έτσι μια νομική οντότητα μπορεί να περιλαμβάνει πολλά περισσότερα σημεία ως δίκτυο. Ένα μεγάλο μέρος του δικτύου των επιχειρήσεων μισθώσεων οχημάτων αφορά κυρίως τις επιχειρήσεις βραχυχρόνιας μίσθωσης, λόγω του τουριστικού προϊόντος, παρουσιάζοντας έναν μεγάλο αριθμό επιχειρηματικών μονάδων, χωρίς ωστόσο να αποτελούν χωριστές νομικές οντότητες.

Με βάση τα στοιχεία από το Υπουργείο Τουρισμού και το τμήμα Μητρώου Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΜΗ.Τ.Ε.) (Ιούλιος 2023) οι επιχειρήσεις εκμίσθωσης οχημάτων χωρίς οδηγό προσεγγίζουν τις 8.113 πανελλαδικά, συνεπώς θα μπορούσε να εκτιμηθεί ο αριθμός αυτός ως το συνολικό δίκτυο. Η διαφορά μεταξύ αριθμού νομικών μονάδων και σημείων, έχει σημασία στην καταγραφή του κλάδου, ενώ επεκτείνεται και στον πραγματικό αριθμό απασχολούμενων.

Ο κύκλος εργασιών διαμορφώθηκε στα €1,4 δισεκ. το 2022, με εκτίμηση για €1,7 δισεκ. το 2023. Η απασχόληση του κλάδου φτάνει τους 8,3 χιλ. εργαζόμενους το 2022 και 9,9 χιλ. για το 2023, με τον αριθμό να υποεκτιμάται, καθώς πολλές επιχειρήσεις κυρίως βραχυχρόνιας μίσθωσης δηλώνουν ως δευτερεύουσα δραστηριότητα την ενοικίαση, ενώ και λόγω εποχικής δραστηριότητας ένας μεγάλος αριθμός των εργαζομένων του κλάδου εντοπίζεται τους καλοκαιρινούς μήνες.

Η προστιθέμενη αξία που δημιουργούν οι επιχειρήσεις του κλάδου μισθώσεων οχημάτων προσέγγισε τα €724,3 εκατ. το 2022, με σημαντική ανάκαμψη έπειτα από την υποχώρηση του 2020, ενώ οι επενδύσεις, οι οποίες συνδέονται άμεσα με την αγορά οχημάτων προσεγγίζουν τα €280 εκατ. το 2022.

Και στο σκέλος των επενδύσεων εκτιμάται ότι το πραγματικό επίπεδο επενδυτικής δραστηριότητας είναι μεγαλύτερο, όπου με βάση τα δημοσιευμένα στοιχεία των εταιρειών εκτιμώνται σε πάνω από €500 εκ. το 2022.

Σε περιφερειακό επίπεδο, τα 2/3 του αριθμού των επιχειρήσεων, το 90% του κύκλου εργασιών και το 75% της απασχόλησης του κλάδου εντοπίζεται στις περιφέρειες Αττικής, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης. Ο συνολικός στόλος που διαχειρίζονται οι εταιρείες εκμίσθωσης οχημάτων όλων των κατηγοριών (βραχυχρόνιες, μακροχρόνιες, επαγγελματικά) προσεγγίζει τα 280 χιλ. οχήματα το 2023, με ανοδική τάση τα τελευταία έτη. Ο στόλος αντιστοιχεί στο 5,0% του συνολικού στόλου επιβατικών, ενώ παρουσιάζει χαμηλότερη μέση ηλικία (2,9 έτη), έναντι του συνολικού

στόλου (17,3 έτη).